

Oproep: Pilot KIN-Hubs – Regionale motoren voor rechtvaardige klimaattransities

Achtergrond

De transitie naar een klimaatbestendige en rechtvaardige toekomst vraagt om een fundamentele heroriëntatie van hoe we wetenschap bedrijven en inzetten. Het Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN) wil de samenwerking tussen kennisinstellingen, beleidsmakers en maatschappelijke partners versterken om regionale klimaattransities te versnellen.

De traditionele manier van onderzoek doen – gekenmerkt door disciplinaire specialisatie, competitie tussen consortia en fragmentatie van kennis – schiet tekort bij het aanpakken van complexe transitievraagstukken. Vaak loopt de wetenschap achter op wat er in de praktijk al gebeurt of is het moeilijk om met oplossingen te komen die mensen praktisch handelingsperspectief bieden. Om rechtvaardige klimaattransities werkelijkheid te maken, moeten we een nieuwe wetenschappelijke praktijk opbouwen die duurzaam is en waarin samenwerking tussen verschillende actoren centraal stelt, verschillende vormen van kennis waardeert en transitiedenken integraal omarmt en goed faciliteert. KIN is ervan overtuigd dat met een extra impuls, methodische ondersteuning en verbinding met nationale kennisinfrastructuren de slagkracht van regionale initiatieven versterkt kan worden. Zo kunnen waardevolle lokale inzichten beter benut worden en wordt expertise om transities te ondersteunen systematisch opgebouwd.

Daarom ontwikkelt KIN het concept van KIN-Hubs: regionale knooppunten die transitiegericht en transdisciplinair werken aan rechtvaardige klimaatopgaven. Eind 2025 start een pilotfase waarin 3 à 4 kennisinstellingen worden geselecteerd om dit concept samen met KIN verder uit te werken en te testen.

Wat is een KIN-Hub?

In ons huidige concept is een KIN-Hub een regionaal verankerde organisatie of samenwerkingsverband die zich inzet voor het versnellen van rechtvaardige klimaattransities. De KIN-Hub werkt transitiegericht en transdisciplinair, en verbindt kennis, praktijk en beleid op lokaal niveau – met translokale uitwisseling. Het is een fysieke plek waar mensen, middelen en methoden samenkomen om collectief verantwoordelijkheid te nemen voor regionale klimaatopgaven. Elke KIN-Hub fungeert als regionaal expertisecentrum door expertise binnen de moederorganisatie(s) bijeen te brengen en is een knooppunt binnen een te vormen landelijk KIN-Hub-netwerk. De verschillende KIN-Hubs fungeren als dé centrale contactpunten om specifieke klimaattransities effectief te ondersteunen, te coördineren en te versnellen. Ze versterken lokale transitiebewegingen en dragen bij aan nationale afstemming en kennisdeling. Het doel is om te versterken wat al goedt werkt, opbouwen wat nodig is, en versnelling te brengen door verbinding, capaciteitsopbouw en coördinatie. Daarnaast draagt een Hub bij aan een betere verspreiding van succesvolle werkwijzen tussen regio's en erkenning van regionale kennisplekken en mensen als transitie motoren.

Een KIN-Hub vervult nu of op termijn drie kernfuncties:

- **Transdisciplinaire netwerkvorming:** De KIN-Hub brengt actoren uit wetenschap, beleid, praktijk en maatschappij samen in een regionaal netwerk. Dit netwerk werkt collectief aan specifieke klimaattransities en vormt de basis voor samenwerking en gedeeld eigenaarschap.
- **Capaciteitsopbouw voor transitiegericht werken:** Kennis over transities en transdisciplinair werken binnen de organisatie(s) en regio wordt binnen de KIN-Hub samengebracht en verder ontwikkeld. Bovendien wordt de KIN-Hub via trainingen, fellowships en beter in staat gesteld de

transitiemindset en vaardigheden van betrokkenen te vergroten. Dit draagt bij aan duurzame institutionele verankering en toekomstbestendige samenwerking.

- **Bundeling, toepassing en verspreiding van kennis:** De KIN-Hub zorgt dat bestaande en nieuw ontwikkelde kennis niet op de plank blijft liggen, maar actief wordt toegepast in beleid, praktijk en wetenschap en dat werkwijzen van de betrokken actoren aansluiten om dit mogelijk te maken. Verder verzamelt de KIN-Hub systematisch inzichten over hoe klimaattransities lokaal vorm kunnen krijgen.

De Hubs vormen samen een lerend translokaal netwerk dat nauw met het KIN verbonden is en waarin regionale ervaringen worden gedeeld en geanalyseerd. Dit netwerk maakt het mogelijk om:

- Inzicht te krijgen in gedeelde inhoudelijke barrières, randvoorwaarden en succesfactoren;
- Lokale lessen op te schalen naar andere regio's;
- Nationale afstemming te verbeteren;
- Een integrale aanpak te ontwikkelen waar nodig.

Inclusiviteit, rechtvaardigheid en duurzaamheid

Rechtvaardige klimaattransities staan centraal in de aanpak van de KIN-Hubs. Dit wordt geborgd door:

- Werken vanuit de KIN-waarden;
- Actieve betrokkenheid van diverse stakeholders, inclusief ondervertegenwoordigde groepen;
- Toepassing van participatieve methodieken en gedeeld eigenaarschap;
- Monitoring van sociale impact, duurzaamheid en rechtvaardigheid als onderdeel van evaluatie;
- Training en begeleiding op het gebied van inclusieve transitiepraktijken.

KIN-Hub-pilot 2025/2026

Voor een eerste pilotfase, stelt het KIN 500.000 € incl. btw beschikbaar voor 3 à 4 pilot-KIN-Hubs (tussen €110.000 en €150.000 incl. btw per KIN-Hub) om het concept van KIN-Hubs gezamenlijk verder te ontwikkelen, te testen en te implementeren. Minimaal €10.000 van het toegekende bedrag dient gereserveerd te worden voor inhuur van experts voor de opzet van een overkoepelend governance- en trainingsprogramma.

Wat vragen we?

We nodigen kennisinstellingen (individueel of een samenwerkingsverband) uit **om uiterlijk 1 december 2025 14:00 CET** een voorstel in te dienen via e-mail aan s.holst@nwo.nl waarin zij:

- Motiveren waarom hun organisatie(s) geschikt is/zijn om als KIN-Hub te fungeren;
- Beschrijven hoe zij het concept van KIN-Hubs samen met KIN willen door ontwikkelen en implementeren;
- Beschrijven hoe zij beogen bij te dragen aan het opzetten van een trainingsprogramma voor transitiegericht werken, en het ontwikkelen van een governance structuur en lange termijn strategie;
- Aangeven in hoeverre de instelling via eigen middelen bijdraagt aan de ontwikkeling en uitvoering van de KIN-Hub en aan eventuele inhoudelijke programma's (op de lange termijn);
- Hun visie delen op de rol van hun organisatie in regionale klimaattransities op de lange termijn;
- Een begroting met onderbouwing opstellen.

Via deze KIN-Hub pilot beoogt het KIN relevante regionaal verankerde kennisinstellingen te ondersteunen in hun vermogen om kennis transitiegericht in te zetten, te verspreiden en te verankeren. Hiermee wil KIN hun rol als kernspelers bij het aanpakken van (regionale) transitie-

uitdagingen versterken. KIN faciliteert dit door institutionele ondersteuning en capaciteitsopbouw, gericht op het ontwikkelen van de benodigde transitie mindset en -vaardigheden. Door pionierende kennisinstellingen te erkennen als KIN-Hub wil KIN deze ondersteunen, legitimeren en in een nationaal netwerk verbinden. In deze pilot fase wil KIN inzetten op capaciteitsopbouw via trainingsprogramma's en om bestaande kennis te ontsluiten en verspreiden. Het idee is dat na de pilotfase de KIN-Hubs ook zelfstandig transitieanalyses voor regionale klimaattransitie vraagstukken kunnen uitvoeren en potentieel een Kennis-in-Actie programma's (optioneel/met co-financiering uit de regio) kunnen opstarten.

Met deze pilot zet KIN een belangrijke stap richting structurele verankering van regionale transitiecapaciteit. Deelnemende organisaties krijgen de kans om hun rol als transitie motor te versterken en samen met KIN te bouwen aan een toekomstbestendige kennisinfrastructuur.

Waarom deelnemen?

Deelnemende organisaties profiteren van:

- Nationale erkenning en zichtbaarheid;
- Impulsfinanciering voor de opbouw van een lokale KIN-Hub;
- Capaciteitsopbouw via trainingsprogramma's en mentorschap en toegang tot expertise;
- Werkzame methodieken en handvatten voor transdisciplinaire samenwerking en effectieve kennisdeling ten behoeve van transitie's;
- Begeleiding bij institutionele verankering van transitiepraktijken en governance, met het oog op doorontwikkeling tot een zelfstandige KIN-Hub;
- Verbinding met een translokaal netwerk, waarin lokale lessen worden gedeeld, opgeschaald en benut voor bredere impact;
- Mogelijkheden voor (co-)financiering door KIN voor inhoudelijke programma's;
- Versnelling van lokale transitiebewegingen;
- Maatschappelijke impact en strategische positionering.

Randvoorwaarden

Een organisatie of samenwerkingsverband komt in aanmerking voor deze pilot-opdracht wanneer aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- In deze eerste pilot-fase kunnen uitsluitend door NWO erkende kennisinstellingen een voorstel indienen. Op een later moment wordt deelname mogelijk verbreed naar andere typen organisaties.
- De indienende organisatie/s onderschrijft/ven de waarden van KIN en verbindt/en zich aan het KIN Pact.
- De organisatie/s werkt/en missiegedreven en transdisciplinair aan regionale klimaatvraagstukken, in samenwerking met maatschappelijke partners.
- De organisatie/s is/zijn regionaal geworteld en beschikt/ken over een relevant netwerk (dat eventueel nog uitgebreid wordt) van regionale kennisinstellingen (zoals universiteiten en hogescholen) en maatschappelijke partijen (zoals ngo's, bedrijven, gemeenten, provincies, veiligheidsregio's en culturele instellingen).
- Er is minimaal 0,4 FTE beschikbaar voor de opbouw en uitvoering van de Hub-activiteiten gedurende het eerste pilotjaar.
- De organisatie/s beschikt/ken over (een) fysieke locatie(s) die geschikt is voor lokale samenwerking, bijeenkomsten en community building en stellen deze bij voorkeur op verzoek kosteloos open voor KIN Pact activiteiten op momenten dat deze niet geboekt zijn.

- De activiteiten en inhoudelijke thema's van de organisatie/s sluiten aan bij de prioriteiten en thema's van het KIN.
- Er is aantoonbare bereidheid om de KIN-Hub structureel te verankeren in de regio, inclusief governance en strategie voor doorontwikkeling tot zelfstandige KIN-Hub.
- De organisatie/s toont/en de intentie om binnen de eigen instelling/en of via externe partners middelen vrij te maken voor (toekomstige) deelname aan inhoudelijke KIN-programma's, zoals het inzetten van KIN-fellows of het opzetten en uitvoeren van Kennis-in-Actie programma's.

Budget en betaling

Voor elke geselecteerde pilot is tussen €110.000 en €150.000 incl. btw beschikbaar voor 1 jaar, waarvan €10.000 dient gereserveerd te worden voor de opzet van een overkoepelend governance- en trainingsprogramma gereserveerd. Geselecteerde partijen worden in de week van 1 december bekendgemaakt.

Voor deze opdracht zijn de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten (ARVODI) en de gedragscode wetenschappelijke integriteit van toepassing.

Verwachte resultaten van de pilotfase

De pilotfase van de KIN-Hubs beoogt concrete resultaten op zowel organisatorisch als inhoudelijk vlak. De deelnemende instellingen worden gevraagd om:

- Primair doel: Gezamenlijk met KIN en de KIN-Hubs een eerste versie van een trainingsprogramma voor transitiegericht werken te ontwikkelen en uit te voeren, gericht op capaciteitsopbouw binnen de instelling en regio.
- Een (experimentele) regionale KIN-Hub op te zetten, inclusief fysieke locatie en netwerk en geleerde lessen over de werkwijze en benodigheden met KIN te delen.
- Geleerde lessen en geteste werkwijzen voor transitiegericht en transdisciplinair werken te verzamelen en te delen.
- Een voorstel voor een governance-structuur en lange termijn strategie voor de KIN-Hub op te leveren, inclusief verankering binnen de instelling(en).
- Eerste inzichten te verzamelen en delen over regionale transitiepraktijken, inclusief barrières, succesfactoren en opschaalbare werkwijzen.
- Bij te dragen aan het lerende translokale netwerk, door actieve deelname aan gezamenlijke reflectie, kennisdeling en afstemming.

Rol van KIN en afstemming

KIN vervult tijdens de pilotfase een actieve en faciliterende rol. Dit omvat:

- Coördinatie en begeleiding van het pilotproces, inclusief ondersteuning bij methodeontwikkeling, governance en capaciteitsopbouw.
- Facilitering van het translokale netwerk, inclusief organisatie van gezamenlijke bijeenkomsten, intervisie en kennisuitwisseling.
- Monitoring en evaluatie van de voortgang van de pilot, in samenwerking met de deelnemende instellingen.

Verplichte afstemmingsmomenten met KIN zijn onder andere:

1. Kick-off bijeenkomst (januari/februari 2026) – gezamenlijke start van de pilot met alle geselecteerde KIN-Hubs.
2. Regelmatige check-in momenten gericht op uitwisseling, reflectie en afstemming, frequentie gezamenlijk te bepalen.

3. Eindbijeenkomst en reflectie(december 2026) – presentatie van geleerde lessen, resultaten, evaluatie en verkenning van vervolg.

Daarnaast wordt van elke KIN-Hub verwacht dat zij actief bijdraagt aan het gezamenlijke leerproces.

Selectiecriteria

Voorstellen worden beoordeeld op basis van:

- 25%: Aansluiting bij de opdracht en voorwaarden voor KIN-Hubs;
- 25%: Potentieel om een regionale rol te spelen in klimaattransities.
- 25%: Mate van eigen bijdrage en lange termijn commitment van de instelling;
- 25% Mate waarin het voorstel invulling geeft aan inclusieve transitiepraktijken, duurzaamheid en rechtvaardigheid.